

KNY-19-00650

A nagyváradí bölcsöde
a l a p s z a b á l y a i.

Statuten

der

Großwardeiner Krippe.

580921

A nagyváradai bölesöde

alapszabályai.

Statuten

der

Großwardeiner Krippe.

NAGYVÁRADON,

Tichy Alajos nyomtatása. 1855.

KNY-19-00630

1. §. A bölcsőde célja.

A bölcsődének kettős célja vagyon:

1. A szegény anyákat keresztény szeretettel gyámoltani, a mennyiben nekik lehetségessé teszi, hogy napikezést után láthassanak.

2. A szegény elhagyatott kisdedeket, kik eddig a társadalom minden segédelmét nélkülözték, fogatkozások-, szenvedések-, betegségektől, melyekre gyakran halál következett, felügyelés és ápolás által megóvni.

2. §. Kellékek.

a) E kettős cél tekintetéből a bölcsőde felügyelés és napi ápolás alá veszi oly szegény munkások kisdedeit, kik lakásukon kívül kénytelenek kenyerőket keresni.

b) A gyermek anyjának szegénynek és jámbor-életűnek kell lennie. Álamizsnát ugyan vakon minden éhez-zőnek kell adnunk; — de folytonos segedelemben csak az részesítendő, ki arra méltó. E feltétel által a bölcsőde a köz erkölcsiségre annyiban hat, a mennyiben minden anya köteles magát jól viselni, ha kisdedét a bölcsődébe felvételni ohajtja.

Ezen keresztény intézkedés által a vagyonos és szegényebb néposztály közt egy szív-kapocs létesíttetik, t. i. a jótékony-ság és háladatosság kapcsa; melly hathatósan elősegíti a közegyetértést, a közboldogságot.

c) Minden anya tartozik az illető plebános vagy bíróság részéről, arról hiteles bizonyítványt hozni, hogy szegény és jámbor munkás.

d) Minden anya tartozik az illető tisztí orvostól ismét arról hozni bizonyítványt, hogy kisdede be vagyon oltva és egészséges.

e) A bölcsődébe bevételnek 14-napos kisdedek egészen 2-évesekig.

f) Az anya reggel a bölcsődébe hozván gyenmekét e napra szükséges alkendőcskével (pelenka) ellátja.

g) Ha a kisdéd még az édes anya tejét megkívánja, úgy az édes anya, déli munka-szünet alatt a bölcsődében megjelenhet és kisdedét megszoptathatja.

h) Minden anya estve, munka-szünetkor, gyermekét a bölcsődéből ruhácskáival haza viszi.

§. 1. Die Aufgabe der Krippe.

Die Krippe hat die doppelte Aufgabe:

1. Den armen Müttern mit christlicher Liebe beizustehen, indem ihnen die Möglichkeit gebothen wird ihrem täglichen Broterwerb nachzugehen.

2. Die armen verlassenen Kleinen, die bisher von aller Unterstützung der Gesellschaft ausgeschlossen waren, vor Mangel, Leiden und Krankheiten, die nur zu oft den Tod zur Folge haben durch Beaufsichtigung und Pflege zu bewahren.

§. 2. Erfordernisse.

a) In Anbetracht dieses doppelten Zweckes nimmt sie unter Aufsicht und Pflege während der Tageszeit die Kleinen solcher armen Arbeiter auf, die genöthigt sind, außer ihrer Wohnung, sich ihr Brot zu suchen.

b) Die Mutter des Kindes muß arm und von unbescholtenem Lebenswandel sein. Almosen müssen wir wohl jedem Hungernen blindlings geben, aber nur der hat Anspruch auf unsere dauernde Hilfe, der sich ihrer würdig zeigt. Durch diese Bedingung wirkt die Krippe zugleich auf die öffentliche Sittlichkeit sehr wohlthätig, indem die Mutter dadurch mittelbar veranlaßt wird, sich einer guten Aufführung zu befleißigen, wenn sie die Aufnahme ihres Kindes in die Krippe wünscht; durch diese christliche Einrichtung wird zwischen der vermöglicheren und ärmeren Volksklasse ein Herzensband geknüpft, nämlich das Band der Wohlthätigkeit und der Dankbarkeit, welches die allgemeine Wohlfahrt und Eintracht wirksamst befördert.

c) Die Mutter ist verpflichtet vom betreffenden Pfarrer oder Vorsteher ein amtliches Zeugniß beizubringen, daß sie eine arme und gesittete Arbeiterin sei.

d) Zugleich ist auch ein Zeugniß vorzuweisen vom betreffenden Arzt darüber ob das Kind geimpft worden und gesund sei.

e) In die Krippe werden Kinder aufgenommen von 14 Tagen bis 2 Jahren.

f) Die Mutter muß Morgens, wenn sie ihr Kind in die Krippe bringt, die für diesen Tag nöthigen reinen Windeln mitbringen.

g) Wenn das Kind die Muttermilch noch verlangt, so kann die Mutter, in der mittägigen Paßzeit in der Anstalt erscheinen und ihr Kind säugen.

h) Abends trägt jede Mutter ihr Kind sammt den Kleidungsstücken oder Windelgegenständen mit sich nach Hause.

3. §. Gondviselés és ápolás.

1. A bölcsődében minden kised egy külön és tisztességes ágyat nyer.

2. Minden kisedre éber figyelem fordítottatik, s így ott minden gyermek egyaránt tisztáztatik, szükségképp fürösztetik, pólyáztatik, s a mennyire a kised még csecsemős, a szükséges testi- és ágyruhával ellátatik.

2. Minden gyermek a bevételkor az intézet orvosa által megvizsgáltatik, s folyvást orvosi felügyelésben részesül.

4. Minden gyermek, a szoptatást kivéve, korához képest ápoltatik és pedig illy rendben:

a) A szoptatós gyermekek naponként reggeli 10 órakor s délutáni 2 és 5 órakor péplevest kapnak, melly kétszersült- vagy fehérkenyérből és vizes tejből készül, italuk leendő télen: langyos árpalé kevés cukkorrall, nyáron pedig vizes tej. Ezen italok naponként frisek készítettnek.

b) A már 7-hónapos és azon felüli gyermekek, ha még el nem választattak, délutáni 2 órakor pépleves helyett soványabb marhahúslevet kapnak befőtt darával, mellyben kolompér nem foglaltatik.

c) Az anyai mellől elválasztott kisedek 10 és 5 órakor valamivel táplálóbb péplevest kapnak, délben pedig marhahúslevet kapnak dara-, rizs-, vagy árpakásával, és mellette zöldséget, mint sárgarépat, fejjérrépat, spinátot. Ugyanegy zöldséget hetenkint csak kétszer szabad használni. Italul friss víz szolgál.

4. §. Házi rendtartás.

1. A bölcsődei ápolónő a háznak rendes felügyelője s a házi rendnek fentartója, de ő az igazgató bizottság felügyelése alatt áll, mellynek tagjai s az orvos naponként egymást felváltva az intézetet látogatva, a szabott rendre felvigyáznak.

2. A bölcsődét az ápolónő, szolgálójával együtt, tisztán tartják, tehát havonként kisikálják, naponként kisöprik, és reggel és estende kiszellőztetik.

3. Gondjuk lesz rá, hogy az ablakszelelő szüntelenül nyitva legyen.

4. Légvonalt a bölcsődében meg nem szenvednek.

5. Ha a gyermekek haza vitetnek, még az ágyneműek is szellőzendők.

§. 3. Pflege und Aufsicht.

1. In der Krippe erhält jedes Kind ein besonderes und ordentliches Bett.

2. Auf jedes Kind wird rege Sorgfalt verwendet, jedes gleichförmig gesäubert, nöthiger Weise gebadet, gefätschelt und wenn es noch Säugling ist, mit den nöthigen Leib und Betttüchern versehen.

3. Jedes Kind wird bei der Aufnahme durch den Arzt der Anstalt untersucht, und ist fortwährend der ärztlichen Aufsicht derselben theilhaftig.

4. Das Säugen ausgenommen, wird jedes Kind seinem Alter angemessen verköstigt und gepflegt, u. z. in folgender Ordnung.

a) Die Säuglinge erhalten täglich 3mal einen Brei (Pannasuppe) welcher aus Zwieback oder weißen Brod und gewässerter Milch bereitet wird; ihr Trank ist im Winter lauer Gerstentrunk mit wenig Zucker (Paringucker) im Sommer aber gewässerte Milch diese Getränke werden täglich frisch zubereitet.

b) Die den siebenten Monat bereits erreicht, oder schon zurückgelegt haben, wenn sie noch nicht entwöhnt worden, erhalten Nachmittags 2 Uhr anstatt der Breisuppe, eine Rindfleischbrühe mit etwas eingekochter Grütze (Gries) in welcher Erdäpfel nicht enthalten sind.

c) Die von der mütterlichen Brust bereits entwöhnten, bekommen um 10 und 5 Uhr etwas nahrhaftere Breisuppe, Mittags eine Rindsuppe mit Gries, Reis, oder Gerstengrütze, nebst bei etwas Grünzeug als Möhren, weiße Rüben, oder Spinat. Ein und dasselbe Grünzeug darf wöchentlich nur zweimal verabreicht werden. Zum Trunke dient frisches Wasser.

§. 4. Hausordnung.

1. Die Krippe-Wärterin ist die eigentliche Aufseherin des Hauses, und hält die Hausordnung aufrecht, steht aber selbst unter der Aufsicht des dirigirenden Comité's, dessen Mitglieder und Arzt täglich abwechselnd die Anstalt besuchen, und die festgesetzte Ordnung überwachen.

2. Die Wärterin mit ihrer Dienerin halten die Krippe rein, daher sie dieselbe monatlich aufreiben, täglich ausfegen, allmorgens und allabends auslüften müssen.

3. Sie haben darauf zu achten, daß der Windfang (Ventilateur) unaufhörlich geöffnet sei.

3. In der Krippe wird kein Luftzug geduldet.

5. Wenn die Kinder nach Hause getragen werden, müssen auch die Bettzeuge gelüftet werden.

6. A' bölcsődében télen nyáron 15 R. foknyi meleg leend.

7. A szükség-edények illően mindig tisztán tartandók.

8. Minden gyermek naponként egyszer fésülendő, és naponként kétszer hideg vízzel megmosandó, de e mosás csak evés után egy óra múlva eszközözendő. Májustól Szeptember végéig első étetés után 2 óra múlva a kisdedek hetenként kétszer langyos vízben fürösztendő, s akkor a fürdőben csak 10 perczig maradnak. Ezen mosáshoz a kisded egészen levetkeztetendő; ez ablaktól távol történik, és tisztia kendővel megtörölendő. — Minden gyermek számára külön szivacs, kendő, csésze és kanál tartatik.

9. Ha valamelly kisdeden betegségnak nyoma mutatkoznék, a többi gyermekétől azonnal elkülönözendő, s iránta az orvos értesítendő.

10. Nyári szakban a bölcsőde reggeli 5 órától esti 8 óráig, télben pedig reggeli 6 órától esti 6 óráig nyitva áll.

11. Ünne- és vasárnapokon egész nap és minden éjjel a bölcsőde be van zárva.

12. A bölcsődében minden látogató szívesen láttatik, de a gyermekeknek felkarolása, csókolgatása meg nem engedhető.

13. Mindeu látogató a vendégkönyvbe nevét feljegyzi.

14. A leltár, mint az igazgató bizottság elnökénél, úgy az ápolónőnél létezik.

5. §. Bánásmód.

1. A kisdedekkel nyájas szeretettel kell bánni, szabad ugyan velök édesdeden enyelegni, de nem kell sokat csókolgatni.

2. A gyermekeket nem szabad elégedetlenekké tenni, sem őket rikatni, ingerelni.

3. A kisdedeket keveset kell ringatni, többet körülhordozni, s a nagyobbakat járásra ösztönözni.

4. A kisdedeket minél ritkábban kell feddni, soha sem verni, hanem velök szüntelenül türelmes szelidséggel kell bánni.

5. Nem kell a gyermeket soká egy oldalon feküdni hagyni, fejcskéje kevésbé emeltebben és teste mindig fődve legyen.

6. Átalán a gyermekeket nem kell soká egy állapotban hagyni, sem szorosan bepólyázni, sem egy karján emelni; feje hűvesen, lába melegen tartandó.

6. In der Krippe muß zu Sommer- und Winterzeit stets
15 R. Wärme sein.

7. Die Rothgeschirre müssen immer gebührend rein gehalten werden.

8. Jedes Kind muß täglich einmahl gekämmt, täglich zweimal mit kaltem Wasser gewaschen werden, das Waschen hat aber nur eine Stunde nach dem Essen stattzufinden.

Vom Mai bis Ende September werden die Kleinen nach Speisung 2 Stunden später wöchentlich 2mal in lauem Wasser gebadet, und bleiben im Wasser 10 Minuten. Bei diesem Waschen werden sie gänzlich entkleidet, vom Fenster fern gehalten, und mit einem reinen Tuche abgewischt. — Für jedes Kind wird besonders ein Badschwamm, Wischtuch, Schale und Löffel gehalten.

9. Wenn auf einem Kinde Spuren einer Krankheit sich zeigen, so wird es allsobald von den übrigen abgesondert, und ist davon der Arzt ohne Verzug zu verständigen.

10. In Sommerszeit steht die Anstalt von Morgens 5 bis Abends 8 Uhr, im Winter von Morgens 6 bis Abends 6 Uhr offen.

11. An Sonn- und Feiertagen, und jede Nacht ist die Krippe geschlossen.

12. In der Krippe wird jeder Besuch zwar gern gesehen, das in Arm nehmen und das Abküssen der Kleinen aber wird nicht gestattet.

13. Jeder Besucher schreibt seinen Namen in das Gästebuch ein.

14. Sowohl beim Präses des verwaltenden Comités, wie auch bei der Wärterin befindet sich ein Inventarium.

§. 5. Behandlungsweise.

1. Die Kleinen müssen mit zärtlicher Liebe behandelt werden, man kann wohl mit ihnen lieblosen, doch darf man sie nicht viel küssen.

2. Man soll die Kinder nicht unzufrieden, sie nicht weinen machen, überhaupt sie nicht reizen.

3. Man darf sie ja nicht viel wiegen, mehr herumtragen. — Die Größeren zum Gehen anleiten.

4. Man soll sie möglichst selten anschreien, nie schlagen, vielmehr muß man mit ihnen stets mit Sanftmuth und Geduld umgehen.

5. Man soll sie nicht lange auf einer Seite liegen lassen, das Köpfchen muß etwas erhoben liegen, der Körper zugedeckt sein.

6. Ueberhaupt soll man sie nicht lange in einem Zustande belassen, weder fest einwickeln, noch bei einem Arme halten, der Kopf immer kühl, die Füße warm gehalten werden.

7. A kiseded álmát nem szabad félbeszakasztani.
8. Festett, hegyes, éles játékszerek a bölcsődébe nem valók.
9. A nagyobb gyermekek kedvök szerint játszani engedtesse; értetődően, hogy az alvókat háborítható nagy zsidaj eltávolítandó.
10. Valamint a szülőktől megkivántatik, hogy a bölcsődei személyzettel tisztességesen bánjanak, s a netaláni sérelmeket az igazgató bizottság elnökének bejelentsék, úgy minden szülő, minden vendég, illedelemmel kell hogy fogadtassék.

6. §. Fentartása.

1. A bölcsőde részint kegyes alapítványok-, részint különös ajánlatok-, úgy az intézetben lévő persel-jövedelemből tartatik fen, szükség esetén a tagok gyűjtésre köteleztetnek, azon kívül e célra tartandó bálók-, estélyek- s a t. ből nyert haszon szolgálnd fentartására.
2. Az alapítványok tőkésítettnek, s az igazgató bizottság által kezeltetnek.
3. A számadások az intézet évkönyvében közzéteendők.

7. §. Kormányzat.

1. A bölcsőde felsőbb helyen jóváhagyott társulat által kormányoztatik.
2. A bölcsőde társulat élén egy a közgyűlés megke- resésére magát felajánlott tekintélyes aszszonysági főszemély mint pártfogónó leend, kinek az igazgató bizottság elnöke és titoknoka a bölcsőde állapotáról időszakonként kimé- ritő jelentést adand.
3. Külömben a társulat alapítók, tagok és jótévők- ből áll. Ki e jótékony célra 5 p.frtot avagy annál többet ajánlott, aláírt vagy befizetett, alapító; ki 2 forinttól 5-ig tett vagy teend ajánlatot, befizetést vagy aláírást, az társulati tag; kik kevesebbel járulnak a célhoz, vagy természetbeli adományokkal segítik fel a bölcsődét, jótévőknek czímeztenek.
4. Az alapítók és tagok évenként karácsony előtt egy cs. kir. rendőrbiztos jelenlétében közgyűlést tartanak, igaz-

7. Den Schlaf der Kleinen darf man nie stören.

8. Gefärbte, spitzige und scharfe Spielzeuge gehören nicht in die Krippe.

9. Den Größeren sei gestattet nach Lust sich zu spielen, selbstverständlich muß jedes die Schlafenden störende Gepolter hintangehalten werden.

10. Wie es einerseits von den Eltern erwartet wird, daß sie mit dem Krippenpersonale anständig umgehen, und etwaige Beschwerden dem Präses des dirigirenden Ausschusses melden sollen, sollen auch andererseits die Eltern und Gäste geziemend empfangen werden.

§. 6. Bestand.

1. Die Krippe wird theils von den Erträgen der Stiftungskapitale, theils durch Schenkungen, und theils aus den Einküufen der in der Anstalt angebrachten Sammlungsbüchse erhalten. Reichen diese Erträge zur Deckung der jährlichen Ausgaben nicht hin, so wird das Fehlende durch Einleitung von Sammlungen, Veranstaltung von Wohlthätigkeitsbällen, musikalischen Soiréen ergänzt.

2. Die Stiftungsbeträge werden kapitalisirt und durch das Verwaltung Comité manipulirt.

3. Die Rechnungen werden in den Jahrbüchern der Anstalt bekannt gemacht.

§. 7. Verwaltung.

1. Die Krippe wird durch einen Verein geleitet.

2. An der Spitze des Krippen-Vereins steht eine hochgestellte Dame als Protektorin, die auf Ersuchen des Vereines sich dazu freiwillig erklärt, der, der Präses und Sekretär des Verwaltungsrathes zeitweise erschöpfenden Bericht zu erstatten haben. Sonst besteht der Verein aus Gründern, Mitgliedern und Wohlthätern.

3. Gründer des Vereines werden diejenigen genannt, welche zur Realisirung dieses wohlthätigen Unternehmens bereits 5 fl. C. M. oder darüber gespendet oder unterzeichnet haben. Mitglieder des Vereines sind alle jene die entweder bis zur Errichtung desselben einen Beitrag von 2 bis 5 fl. C. M. gewidmet haben oder in der Zukunft durch eine Spende von 2 fl. C. M. und darüber, dem Vereine sich anschließen werden. Wer weniger beiträgt, so wie die Spender von Naturalien werden Wohlthäter genannt.

gató biztosságot neveznek, az ügyállás javításáról gondoskodnak, s a számadást átnézik.

5. Az igazgatóbiztosság áll egy elnök, egy alelnök, orvos, 6 férfi és 12 asszony biztossági tagból. A férfitagek közül egyik pénztárnok és egyik egyszersmind titoknok, ki a közgyűléseknek is tollvivője.

6. Ezenkívül egy okleveles ügyvéd választatik, ki a bölcsőde ügyeinek törvény előtt szoszóllója legyen, ő is a bizottsági tagok közzé számítandó.

7. A bizottságot a közgyűlésre megjelent alapítók és tagok titkosan czédulák által szavazó többsége választja.

8. A bizottság egy évre választatik. A közgyűlés minden évben karácsonyhóban, a' karácsonyi ünnepek előtt megtartandó.

8. §. Az igazgató-bizottság teendője.

A z e l n ö k .

1. Az elnök közgyűlésileg választott igazgatója a bölcsődének, 's mint ilyen az orvossal és napos választmányi tag- vagy alelnökkel a kisdedeket befogadja.

2. Ő a szabott rend fentartását eszközli.

3. Apróbb eltéréseket ön tekintélyével helyreüt, úgy a rögtön bajokban intézkedik.

4. Nagyobb ügykérdéseket a választmányi ülés elejébe terjeszt.

5. Az intézetet minél gyakrabban 's minden héten legalább kétszer okvetlenül meglátogatja.

6. Minden hónap első hétfőjén rendes választmányi-gyűlést tart.

7. Rendkívüli esetekben a választmányt rendkívülig is egybegyűjti.

8. 10 pengő forintig utalványozhat, s a rendes fizetéseket is megrendeli.

9. Az intézetben szükségeseket megszerzi, vagy ha nagyobb szerűek, a választmány elé terjeszti.

10. A pénztárt belátása szerint megvizsgálja.

11. Évenként karácson ünnepe előtti napok egyikén a cs. kir. rendőrbiztos meghívása mellett, közgyűlést hirdet,

4. Die Gründer und Vereinsmitglieder haben jährlich vor Weinachten in der Anwesenheit eines k. k. Polizei-Commissärs allgemeine Sitzung, wählen einen Verwaltungsrath, trachten nach Verbesserung des Bestandes und prüfen die Rechnungen.

5. Der Verwaltungsrath besteht aus einem Präsidenten und Vice-Präsidenten, einem Arzt, 6 männlichen und 12 weiblichen Mitgliedern, von denen einer zugleich Kassier ist, und einem Sekretär der zugleich bei der allgemeinen Sitzung dasselbe Amt versieht.

6. Außerdem ist für den Verein auch noch ein rechtskundiger Vertreter (Advokat) zu bestellen, welcher ebenfalls als ein Mitglied des Verwaltungsrathes anzusehen, und gleich den übrigen in dem Verwaltungsrath zu wählen sein wird.

7. Die Wahl des Verwaltungsrathes erfolgt durch absolute Stimmenmehrheit der bei der General-Versammlung erschienenen Gründer und Mitglieder, welche geschriebenen Stimmzetteln abgeben.

8. Der Verwaltungsrath wird auf die Dauer eines Jahres gewählt. Die General-Versammlung muß in jedem Jahre einmal und zwar im Monate Dezember und noch vor den Weihnachtstagen abgehalten werden.

§. 8. Wirkungsbereich des Verwaltungsrathes.

Präsident.

1. Der Präsident ist der, von der allgemeinen Versammlung erwählte Director der Krippe, und als solcher nimmt er im Verein mit dem Arzte und Tagesausschuß-Mitgliedern oder Vice-Präsidenten die Kinder in die Anstalt auf.

2. Er bewerkstelligt die Aufrechterhaltung der Ordnung.

3. Kleine Abweichungen kann er mit seinem Ansehen herstellen, wie auch plötzlichen Uebeln abhelfen.

4. Wichtigere Angelegenheiten legt er der Sitzung des Verwaltungsrathes vor.

5. Er besucht möglichst fleißig, unabwiegend wenigstens 2mal wöchentlich die Anstalt.

6. Am ersten Montag eines jeden Monats beruft er den Verwaltungsrath ein.

7. Bei außergewöhnlichen Vorkommnissen kann er die Ausschußmitglieder, auch in eine außerordentliche Sitzung zusammen berufen.

8. Er kann bis 10 fl. C. M. assigniren und die regelmäßigen Zahlungen auch ausfolgen lassen.

9. Das für die Anstalt Nöthige schafft er an, oder legt sie, wenn sie von größerem Belange sind, dem Ausschuß vor.

10. Er kann die Kassa nach Gutdünken besichtigen.

abban a pártfogónő távollétében elnököl, a mikor az ügyállásról kimerítő jelentést ad, s a megvizsgált számadást bemutatja.

12. Az évkönyv szerkesztését eszközli és kinyomatja, és az illetőknek szétosztja.

13. A bölcsőde pártfogóját a titoknokkal együtt aláírt jelentéssel az ügyállapotról évnegyedenként értesitendi.

14. Ugyanily módon a pártfogót a közgyűlésre meghívja.

15. Valamint a városi hatóságnak, ugy ez által a magas kormánynak a bölcsődéről az igazgató-választmány által helyeselt jelentését fölterjeszti.

9. §. Az al-elnök.

1. Az al-elnök gyakran megtekinti az intézetet, s észrevételeit az elnökkel közli.

2. Az elnök elfoglaltsága esetében annak tisztjét viseli.

10. §. Az orvos.

1. Az orvos a bölcsődét lehetőségig sűrűn látogatja.

2. A beveendő kisdedeket megvizsgálja.

3. Az egészségi intézkedéseket az elnökkel egyetértve eszközli.

11. §. Titoknok.

1. A titoknok az elnöknek s illetőleg al-elnöknek segéde.

2. A társulat történeti és ülési jegyző-könyvét vezeti.

3. A levelezésekben az elnöknek segédkezet nyújt, s a pártfogóhozi időszakonkénti jelentéseket az elnökkel együtt szerkeszti és aláírja.

4. A hirdetések, leltárt, s a társulat minden irományait szerkeszti, s a közlendőket a közönséggel tudatja, az évkönyvet szerkeszti.

12. §. Pénztárnok.

1. A pénztárnok a társulat minden pénzét kezeli, a napi bevételeket az ápolónő könyve szerint bejegyzi, az új

11. Jährlich vor Weihnachten verkündigt er, nebst Einladung des k. k. Polizei-Comissärs eine allgemeine Sitzung, in welcher er in Abwesenheit der Protektorin, den Vorsitz führt, bei welcher Gelegenheit er über den Bestand, Bericht ablegt, und die geprüfte Rechnung vorweist.

12. Er veranstaltet die Redaction und Drucklegung des Jahrbuches, und vertheilt es unter die Betreffenden.

13. Gemeinschaftlich mit dem Sekretär setzt er allvierteljährig die Protektorin von dem Zustande der Anstalt in genaue Kenntniß.

14. Auf dieselbe Weise ladet er auch die Protektorin der Krippe, zur allgemeinen Versammlung ein.

15. Wie der städtischen Behörde, so breitet er im Wege genannten Behörde, den von dem Verwaltungsrath gutgeheißenen Bericht, auch der hohen Regierung unter.

§. 9. Der Vice-Präsident.

1. Der Vice-Präsident besucht öfters die Anstalt, und theilt seine Bemerkungen dem Präsident mit.

2. Bei anderweitigen Beschäftigung des Präsident, versieht er dessen Stelle.

§. 10. Der Arzt.

1. Der Arzt muß möglichst oft die Anstalt besuchen.

2. Er besichtigt die aufzunehmenden Kleinen.

3. Die gesundheitlichen Veranstaltung trifft er gemeinschaftlich mit dem Präsident.

§. 11. Der Secretär.

1. Der Secretär ist zur Hilfe des Präsidenten und respective Vice-Präsidenten.

2. Er führt die geschichtlichen und Sitzungs Protokolle der Anstalt.

3. Im Correspondiren leistet er dem Präsidenten Hilfe, redigirt und unterschreibt gemeinschaftlich mit ihm, die an die Protektorin abzugebenden periodischen Berichte.

4. Die Ankündigungen, Inventirungen und alle Schriftstücke des Vereins faßt ab, theilt die Bekanntmachungen dem Publikum mit, und redigirt die Jahrbücher.

§. 12. Der Kassier.

1. Der Kassier verwaltet alle Gelder des Vereins, die täglichen Einnahmen verzeichnet er nach dem Buche der Wärterin,

ajánlatokról a választmányi ülésben jelentést tesz, melyeket a titoknak a hírlapokban hálásan közöl.

2. A tőkésített alapítványokat tisztában tartja.

3. Minden választmányi ülésen a pénztár állapotjáról írásbeli jelentést tesz.

4. Csak az elnök vagy illetőleg alelnök utalványára tesz fizetést.

5. Evenkint a közgyűlés előtt számol, mely számadása különösen megbízott két választmányi tag által számvevőleg megvizsgáltatik, s kivonatban az évkönyvbe iktattatik.

14. §. Választmányi tagok.

1. A bizottsági férfitagok a bölcsőde ügykezelését figyelemmel kísérik és elősegítik.

2. A bizottsági nőtagok közül meghatározott rendben naponkint egy tag a bölcsődében hosszabban időz, s a kisdedek körül kegyesen forgolódik.

3. A szabott rend szerint működven, ha netán szembe-tűnő hiányt vagy rendetlenséget tapasztalna, azt az elnöknek orvoslás végett bejelenti.

4. A mely tag napját meg nem tarthatná, az elnöknek előre bejelenti, miszerint más helyettesítessék.

5. Minden tag a bizottsági és közgyűlésen szavazattal bír.

6. Nemes feladatuk az intézet iránti bizalmat és részvétet minden módon gyarapítani, és szükség esetén a bölcsőde gyámolítását kéregetés által is eszközölni.

7. Mint a bizottsági tagok, úgy a bölcsődei tisztviselők becsületből, díj nélkül szolgálnak, s a közgyűlés által választatnak.

14. §. Ápolónő.

1. Az ápolónő egy tisztos és tapasztalt asszony, kit az elnök fogad, s róla a választmányt értesíti, ez szüntelenül az intézetben lakik, s arra gondot visel.

2. Az intézetet tisztázni, a kisdedekre vigyázni, takarítani, őket ápolni tisztéhez tartozik, valamint az idegeket fogadni, a ruhát leltár szerint fentartani, mosatni, foltozni, a bejelentett kisdedeket az elnöknel bemondani,

und macht von neuen Stiftungen, in der Ausschusssitzung Bericht, welche dann der Sekretär in den Zeitungen dankend mittheilt.

2. Er hält die kapitalisirten Stiftungen in Evidenz.

3. Legt in den Ausschusssitzungen schriftlichen Bericht über den Stand der Vereinskassa.

4. Leistet Zahlungen nur gegen Assignationen des Präsidenten oder Vice-Präsidenten.

5. Rechnet ab, jährlich vor der allgemeinen Versammlung, welche Rechnung durch 2 besonders dazu beauftragte Ausschusssmitglieder positiver Weise geprüft und im Auszuge in dem Jahrbuch eingeschaltet wird.

§. 13. Ausschuss-Mitglieder.

1. Die männlichen Mitglieder des Verwaltungsrathes beobachten sorgfältigst und befördern thunlichst den Stand der Krippe.

2. Nach einer festgesetzten Ordnung, besucht täglich ein weibliches Mitglied die Anstalt, verweilt dort auch längere Zeit beschäftigt und bekümmert sich angelegentlich um die Kinder.

3. Sollte sie einen Verstoß gegen die angeführte Ordnung gewahren, oder einen augenfälligen Mißstand wahrnehmen, so theilt sie es dem Präses mit, zur baldigen Abhilfe.

4. Wer seinen Tag nicht zuhalten kann, meldet es dem Präses im Voraus, damit eine Stellvertretung stattfinden könne.

5. Jedes Mitglied ist sowohl in der Verwaltungsrathes wie auch in der allgemeinen Versammlung seine fähig.

6. Es ist die edle Aufgabe eines jeden Einzelnen von ihnen, das Vertrauen und Theilnahme zur Anstalt, auf alle mögliche Weise zu befördern, und im Benöthigungsfalle die kräftigen Unterstützungen der Krippe durch Samlungen sich angelegen sein zu lassen.

7. Sowohl die Mitglieder des Ausschusses, wie die Beamten der Krippe dienen bloß aus Ehre, ohne aller Vergütung und werden durch die allgemeine Sitzung, im Wege der Wahlen zu ihrer Funktion berufen.

§. 14. Wärterin.

1. Die Wärterin ist eine verständige und erfahrene Frau, die der Präses anstellt und davon den Ausschuss verständiget, welche ununterbrochen in der Anstalt wohnt, und darüber Aufsicht führt.

2. Es gehört zu ihrer Pflicht die Anstalt zu reinigen, die Kleinen überwachen, zu säubern und zu pflegen, wie auch die Fremden zu empfangen, und mit dem Dienstsbothen zu schaffen, die Wäsche nach dem Inventar in gutem Zustande zu erhalten,

s úgy eljárni, mikint azt a 3. 4. 5. §§-ok értelmében szerkezendőutasítás tartalmazandja.

3. Illy szolgálattért az intézettől illő lakszobát, használatára szükséges tűzifát, s élelmezésére évenként 100 p.ftot kap, azon felül a kisdedek ápolására, azok számához képest naponként bizonyos mennyiségű tejet, zsemlyét, darát, árpakását, húst, zöldséget, sőt, s a t:

4. Minden vásár- és ünnepnap templomba menend, s minden másod vasárnap délután szabad kimenete legyen, nyáron esti 8 óráig, télen 7 óráig. Ezenkívül csak az elnök engedelmével mehet ki az intézetből.

15. §. Szolgálo.

1. A szolgálót az elnök fogadja.
2. Az az ápolóné rendelkezése alá bocsáttatik.
3. Az intézetben nyerendő élelmen kívül kap havonként 4—5 p.frnyi fizetést.
4. Köteleztetik minden munkát végezni, u. m. a kisdedeket mosni, ápolni, az intézetet és szereit síkálni, söpreni, a ruhát mosni, fűteni, főzni, s a t.
5. Minden vasárnap- és ünnepen reggel a templomba menend, s minden másod vasárnapon, úgy mint az ápolónőnek, szabad kimenetele leend.

16. §. Jogképviselet.

1. Minden peres kérdésekben, és a' törvény előtt a társulatot egy törvénytudós ügyvédi oklevéllel ellátott tag fogja képviselni és védelmezni. Ha a bizottsági tagok közt ilyen nem találkoznék: akkor az elnök valamelyik cs. kir. ügyvédet felkéri és felhatalmazza, hogy a társulat ügyeit egy évig képviselje, azaz egyik közgyűléstől a másikig. Az önként és ingyen vállalkozó ügyvédnek neve a magas kormányhoz fel fog jelentetni.

A nem peres ügyekben és törvénykezésen kívül a társulatot a bizottmány, illetőleg az elnök, vagy akadály esetén az al-elnök képviseli.

waschen zu lassen, auszubessern, über die angemeldeten Kleinen dem Präsidenten zu berichten, die täglichen Kreuzer nebst Verzeichniß einzunehmen, und in Allem so fürzugehen, wie die im Sinne der §§. 3. 4. 5. zusammenzustellende Instruktion enthalten wird.

3. Für diese Dienstleistung erhält sie von der Anstalt eine geeignete Wohnung, das zu ihrem Gebrauche nöthige Brennholz, zur Deckung ihres Bedarfses 100 fl. C. M., außerdem zur Beköstigung der ihr anvertrauten Kinder, deren Anzahl angemessen, eine bestimmte Menge Milch, Semmel, Gries, Gerstengrütze, Fleisch, Gemüse, Salz u. s. w.

4. An jedem Sonn- und Feiertage kann sie in die Kirche, und an den Nachmittagen eines jeden Sonntags frei spazieren gehen, im Sommer bis 8, Winters bis 7 Uhr. Außerdem kann sie nur mit Erlaubniß des Präsidenten die Anstalt zeitweilig verlassen.

§. 15. Dienstmagd.

1. Die Dienstmagd dingt der Präses.

2. Sie steht unter Bothmäßigkeit der Wärterin.

3. Außer ihrer Verköstigung in der Anstalt, erhält sie monatlich 4—5 fl. C. M. an Lohn.

4. Sie ist gehalten, alle Arbeit zu verrichten, die Kleinen zu waschen, zu pflegen, zu nähren, die Anstalt zu reinigen, die Gefäße zu scheuern, öfters auszufehren, Wäsche zu waschen, die Zimmer zu heizen, zu kochen u. s. w.

5. Jeden Sonn- und Feiertag geht sie Vormittags in die Kirche, und an jeden andern Sonntag kann sie Nachmittags ausgehen.

§. 16. Rechtsvertretung des Vereines.

1. In allen Streitsachen vor Gericht, wird der Verein durch das rechtskundige Mitglied des Verwaltungsrathes vertreten. Sollte sich unter der Vereinsgliedern ein solches nicht befinden, so hat der Vereinspräses die Verpflichtung unter den hiesigen Advokaten, einen zur Uibernahme der uneigennütigen Vertretungsleistung des Vereines, während der Dauer eines Jahres oder von einer General-Versammlung bis zur andern aufzufordern, welcher so fort der hohen Regierung namhaft gemacht werden wird.

2. In allen übrigen Angelegenheiten außer Gericht, ist der Verwaltungsrath respective Präsident, in dessen Verhinderung der Vice-Präsident der geschliche Vertreter des Vereines.

17. §. A társulat feloszlásáról.

Bárha a bölcsőde-társulat, mint nyilvános és jótékony vállalat, nem bizonyos évekre állittatik fel, hanem úgy hogy állandó legyen, megtörténhet még is, hogy a társulat feloszlása bekövetkeznék.

Ezen esetre már most elhatároztatik, hogy az egész-társulati vagyon más Nagyvárad városában létező nyilvános jótékony intézetnek fog átadatni. Azt hogy mellyiknek adassék a feloszló társulat a magas kormány elhatározására bízza.

Megerősítve a magas cs. kir. hadi és polgári főkormány 1855-ki Martius 13-án 4301. szám alatt kiadott kegyes határozánya által.

Mindenek Istennek nagyobb dicsőségére!

17. §. Von der Auflösung des Vereines.

Obwohl der Krippenverein, welcher einen öffentlichen gemeinnützigen Zweck verfolgt, nicht auf bestimmte Zeit sondern für die Dauer geschlossen wird, so ist es doch möglich, daß der Fall einer Auflösung desselben eintrete.

Alsdann aber wird bestimmt, daß das ganze vorhandene Stiftungsvermögen einem andern öffentlichen Local-*Wohlthätigkeitsfonde* der Stadt *Großwardein* zugewendet werde.

Die Bestimmung des Fondes aber, soll dem Ermessen der hohen Regierung anheim gestellt werden.

Bestätigt durch einen gnädigen Erlass des hohen kais. kön. Militär- und Civil-Gouvernements vom 13. März 1855. Z. 4301.

Alles zur größeren Ehre Gottes!

18. Von der Auflösung des Vereines.

Obwohl der Verein ein Verein ist, welcher einen bestimmten Zweck verfolgt, nicht auf bestimmte Zeit sondern für die Dauer der Welt besteht, so ist es doch möglich, daß der Fall einer Auflösung eintreten könnte.

Wäre es aber nicht bestimmt, daß das ganze Vorhandensein des Vereines auf einen bestimmten Zweck beschränkt ist, so würde die Auflösung des Vereines nicht eintreten können.

Die Bestimmung des Zweckes aber, soll dem Grunde des Vereines Bestimmung auf dem Grunde stehen.

Bestimmt durch einen gültigen Vertrag des Vereinigen. Willkür- und Civil-Gesetzgebungs- vom 18. März 1855. J. 4301.

Wird zur großen Ehre Gottes!

NAGYVÁRADON,
Tichy Alajos nyomtatása. 1855.
